

Op weg naar een rookvrij sportterrein

Argumenten &
veelgestelde vragen

OP WEG NAAR EEN

**ROOKVRIJE
GENERATIE**

Argumenten

Je vindt hier de belangrijkste argumenten om jouw sportterrein rookvrij te maken. Onder een rookvrij-beleid vallen alle vormen van roken, dus ook het roken van e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten.

Met een rookvrij sportterrein:

- Geef je kinderen het goede voorbeeld.
- Maak je roken minder normaal en minder aantrekkelijk.
- Wordt het schadelijke meerroken voorkomen.
- Help je (ex-)rokers om niet in de verleiding te komen om te gaan roken.
- Heb je minder last van schade en afval door peuken, (wegwerp)vapes en sigarettenpakjes op het terrein.
- Voorkom je dat kinderen (e-)sigaretten oppakken of in hun mond stoppen.
- Bied je iedereen een gezonde sportomgeving.

- Zet je de vereniging positief op de kaart.
- Draag je bij aan het realiseren van een Rookvrije Generatie, een generatie kinderen die volledig rookvrij kan opgroeien.
- Voorkom je milieuschade door zwervende (e-)sigaretten.

Beschermen van de jeugd

- Het is belangrijk dat kinderen gezond opgroeien. Sporten is gezond, terwijl (mee)roken erg schadelijk is voor de gezondheid. Roken en sport passen niet bij elkaar.
- Als kinderen anderen zien roken lijkt dat normaal en misschien zelfs aantrekkelijk. Zeker als zij mensen zien roken naar wie zij opkijken, zoals sporters, trainers en ouders. Zien roken, doet roken.
- Roken begint vaak op jonge leeftijd. Twee derde van de rokers is begonnen voor zijn achttiende.
- Iedere week raken honderden kinderen verslaafd aan roken. Ieder kind is er één te veel.
- Roken is verslavend. Kinderen raken sneller verslaafd dan volwassenen. Hoe jonger iemand begint met roken, des te moeilijker het op latere leeftijd wordt om te stoppen met roken.
- De meeste mensen willen dat kinderen rookvrij kunnen sporten. Negen op de tien Nederlanders zijn voorstander van geheel rookvrije buitensportterreinen waar kinderen sporten.
- Dat kinderen/jongeren een rookvrij terrein willen blijkt uit onderzoek¹.

Schadelijkheid (mee)roken

- Jaarlijks sterven in Nederland ongeveer 20.000 mensen door (mee)roken. Rokers sterven gemiddeld ongeveer 10 jaar eerder dan niet-rokers.
- Los van het feit dat je conditie achteruit gaat, veroorzaakt roken onder andere hart- en vaatziekten, kanker, luchtwegklachten en -ziekten en diabetes.
- Ook in de damp van e-sigaretten/vapes zitten veel schadelijke chemische en kankerverwekkende stoffen, die schade veroorzaken aan hart, longen en je DNA.
- Meerroken, het inademen van tabaksrook van iemand anders, is schadelijk. Dit geldt voor zowel het inademen van tabaksrook binnenshuis als tabaksrook in de buitenlucht. Alles telt mee; er is geen veilige hoeveelheid voor het inademen van tabaksrook.
- Kinderen die meeroken hebben meer kans op wiegendood, luchtwegklachten en -ziekten en astma.
- Juist kinderen lijken extra kwetsbaar te zijn voor de schadelijke stoffen van meeroken, aangezien zij nog volop in ontwikkeling zijn.

Veelgestelde vragen

Hoe starten we met een rookvrij sportterrein?

- Ons advies is om het sportterrein geheel rookvrij te maken. Dat is het duidelijkst. Je kunt hier ook stapsgewijs naartoe werken.
- Op www.rookvrijegeneratie.nl/sport vind je een handig stappenplan.
- Er zijn voorbeeldbrieven, posters en andere communicatiemiddelen die je kunt gebruiken.

Is roken een eigen keuze en welke rol heeft de sportvereniging?

- Sport heeft een bijzondere rol in het stimuleren en activeren van een gezonde leefstijl. Sporten en roken passen niet bij elkaar. Creëer als sportvereniging een prettige gezonde plek waar gezond gedrag de norm is.
- Als kinderen anderen zien roken lijkt dat normaal en misschien zelfs aantrekkelijk. Zeker als zij mensen zien roken naar wie zij opkijken, zoals andere sporters, trainers en ouders. De sportvereniging geeft het goede voorbeeld door roken uit het zicht te houden en iedereen een gezonde en dus rookvrije omgeving te bieden om in te sporten.
- We verplichten rokers niet om te stoppen, maar om rekening te houden met waar en wanneer ze roken.

Wat kost een rookvrij sportterrein de vereniging?

Een rookvrij sportterrein is goedkoop en kan zelfs kostenbesparend zijn.

- Kijk op www.rookvrijegeneratie.nl/sport. Hier zijn gratis materialen te downloaden. Periodiek zijn er acties voor gratis rookvrij-borden. Soms biedt een gemeente gratis borden aan.
- Materiaal zoals asbakken hoeft je niet meer te vervangen.
- Schoonmaakkosten dalen doordat er geen (e-)sigarettenafval op het terrein ligt.

En wat kost het ons aan tijd?

- Op www.rookvrijegeneratie.nl/sport vind je verschillende materialen ter ondersteuning. Je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden; de materialen helpen je snel op weg.
- Minder opruimwerk door minder (e-)sigarettenafval levert je tijdswinst.

Komt er regelgeving vanuit de overheid voor een rookvrij sportterrein?

- De overheid heeft de ambitie uitgesproken om sportterreinen wettelijk rookvrij te maken. Het idee was om dit in 2025 te realiseren, maar dit gaat om verschillende redenen niet lukken. Wanneer deze wetgeving er wel komt, is nog onduidelijk.

- Op dit moment stimuleren sportbonden en gemeenten op verschillende manieren sportverenigingen om rookvrij te worden. NOC*NSF en de sportbonden hebben de ambitie uitgesproken dat in 2025 alle sportclubs en sportevenementen rookvrij zijn.

Hoe passen e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten in een rookvrij-beleid?

- E-sigaretten/vapes en andere nieuwe nicotineproducten (zoals verhitte tabak of snus/nicotinezakjes) passen niet bij een rookvrij sportterrein. Net als tabakssigaretten zijn deze producten schadelijk en verslavend.
- Ook weten we dat zien roken, doet roken. Dat geldt ook voor het roken van een e-sigaret/vape. Daarbij is de stap van vapes naar de tabakssigaret snel gemaakt.
- We vinden het belangrijk dat kinderen ook worden beschermd tegen de verleiding om e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten te gaan gebruiken.

Wij zijn een binnensportvereniging en zijn al rookvrij. Wat kunnen we nog meer doen?

- Denk aan het rookvrij maken van de aanlooproute en de ingang.
- Maak eventuele sportevenementen rookvrij.
- Communiceer het beleid naar de leden en bezoekers en laat het zien.
- Zie ook de tips bij bovenstaande vraag 'Hoe starten we met een rookvrij sportterrein?'

We voeren een rookvrij-beleid in, maar hoe leggen we het uit aan onze vrijwilligers/medewerkers/trainers?

- Zorg dat ze op tijd en goed op de hoogte zijn van het rookvrij-beleid.
- Leg uit dat jullie als vereniging een voorbeeldfunctie hebben: zien roken, doet roken.
- Leg uit waarom het belangrijk is om het terrein rookvrij te maken.

- Laat hen weten dat zij een belangrijke rol hebben binnen de vereniging en spreek met hen af dat zij helpen met het aanspreken en informeren van bezoekers. Benadruk vooraf dat iedereen kan helpen en dat het slagen van het rookvrij-beleid daar vanaf hangt.

Hoe gaan we om met eventuele weerstand van leden of ouders van jeugdleden?

- De meeste mensen, óók rokers, willen dat kinderen worden beschermd tegen roken.
- Ga vooraf met de (ouders van) leden in gesprek om draagvlak te creëren. Leg uit waarom het belangrijk is om het terrein rookvrij te maken.
- Als je uitleg geeft en overtuigd bent van een rookvrij sportterrein, zullen mensen het belang van het rookvrij-beleid inzien en het zelf willen naleven.
- Ga ook het gesprek aan met rokers om te praten over een oplossing. Door naar hen te luisteren, wordt de weerstand minder. Benadruk dat het gaat om het beschermen van de kinderen en het bieden van een gezonde omgeving voor alle leden.

Moeten alle rokers die op het sportterrein komen stoppen met roken?

- Nee, rokers hoeven niet te stoppen met roken om het terrein rookvrij te maken, maar vraag hen om rekening te houden waar en wanneer ze roken.
- Rookvrije omgevingen zijn prettig voor rokers die proberen te stoppen met roken. Als ze geen (e-)sigaretten zien, is het makkelijker vol te houden. Zo blijkt uit onderzoek dat een kwart van de rokers dagelijks minder rookt door rookvrije omgevingen.
- Als mensen willen stoppen met roken, dan kun je ondersteuning bieden bij het stoppen met roken door hen door te verwijzen naar de huisarts of www.ikstopnu.nl of in oktober naar Stoptober www.stoptober.nl.
- De stoppen-met-rokenprogramma's worden vanuit de basisverzekering vergoed. Deze vorm van begeleiding is bewezen effectief.

Hoe leven we het rookvrij-beleid na?

- Bij de invoering van het rookvrij-beleid blijkt in de praktijk dat mensen hier snel aan wennen. De naleving gaat dan ook gemakkelijker.

- Geef bij de ingang van het terrein op meerdere plekken aan dat het terrein rookvrij is met rookvrij-bordjes of andere aanduidingen.
- Uit onderzoek¹ blijkt dat duidelijkheid over het beleid noodzakelijk is, zodat hierover geen misverstanden kunnen ontstaan. Een duidelijk beleid zonder gedoog-situaties helpt. Ook is het belangrijk af te spreken wie verantwoordelijk is voor de handhaving.
- Uit onderzoek¹ blijkt dat het goed is extra aandacht te hebben voor momenten dat er (bijna) geen kinderen aanwezig zijn, momenten dat er alcohol in het spel is en er gerookt wordt bij de ingang.
- Laat direct vanaf de invoering alle medewerkers, vrijwilligers en trainers mensen aanspreken die roken. Vraag de leden ook elkaar aan te spreken en te helpen herinneren aan het rookvrij-beleid.
- Vraag vriendelijk aan diegene die toch rookt of hij/zij bekend is met het rookvrij-beleid op het sportterrein. Vertel over het beleid en laat diegene weten waar hij/zij kan roken en niet kan roken. Leg ook uit waarom de vereniging een rookvrij-beleid heeft. Je kunt hiervoor het beste wijzen op het geven van het goede voorbeeld aan kinderen en het bieden van een gezonde omgeving, waarbij we rekening houden met anderen.
- Zie de tool 'tips & tricks voor naleving rookvrij terrein' en de video over aanspreken.

Wat doen we aan rokers die niet meer op het sportterrein, maar bij de ingang roken?

- Het is belangrijk dat het roken niet zichtbaar is op het sportterrein. Daarom is het niet gewenst als rokers zichtbaar bij de ingang staan. De meeste mensen zullen dit begrijpen.
- Neem in alle communicatie mee dat ook de aanlooproute en de ingang rookvrij is. Hang ook daar een rookvrij-bord op.
- Zet geen prullenbak of rookpaal neer bij de ingang, omdat dit juist het ontstaan van een rookplek aanmoedigt.
- Praat met mensen die roken bij de ingang en leg uit waarom de entree en het terrein rookvrij zijn.
- Verwijs eventueel naar een specifieke plek om te roken buiten het terrein. Het is belangrijk dat deze plek uit het zicht is.
- Ga in gesprek met de gemeente over de mogelijkheden tot een rookvrije ingang.

Contact

Kijk op www.rookvrijegeneratie.nl/sport voor meer informatie over een rookvrij sportterrein.

Heb je nog vragen na het lezen van dit document, neem contact op via info@rookvrijegeneratie.nl